

ленных на привлечение населения к чтению. Проанализирован план коммуникационной деятельности, который не только предусматривает налаживание партнерских взаимоотношений с различными социальными группами, но и влияет на эффективность работы главного социокультурного центра региона. Предложена структурная схема, которая будет способствовать развитию PR-деятельности в библиотеках, обеспечивая выполнение основных заданий по развитию библиотечной сферы в Украине.

The article substantiates the necessity of implementing PR-activity, which is aimed at providing information to the public of the region about the

innovations of library institutions, new products and services that meet the needs of the local population, socio-cultural activities necessary to increase the public's involvement in reading. The communication activity plan is also analyzed. It not only provides for the establishment of partnerships with various social groups, but also affects the efficiency of the main socio-cultural center of the region. As a result, a structural scheme has been proposed that will promote the development of PR activities in libraries, thus ensuring compliance with the main provisions for the development of the library sector in Ukraine.

Надійшла до редакції 3 липня 2018 року

ІСТОРИЧНІ РОЗВІДКИ

УДК 070(100=161.2)

Сергій Козак,

журналіст, доктор (PhD)

Українського вільного університету (Німеччина)

Преса української діаспори (за публікаціями часопису "Українські вісті")

У статті на підставі аналізу публікацій часопису "Українські вісті" (1945—2000 рр., Німеччина, США) розглянуто тему преси української діаспори за період 1945—2000 р.

Ключові слова: часопис, "Українські вісті", політична еміграція, видання, газети.

Той факт, що "Українські вісті" (далі — "УВ") увійшли в історію як часопис, що виходив друком найдовше серед усіх періодичних видань, заснованих після Другої світової війни, надає цій газеті статусу своєрідного експерта, важливого джерела у сфері вивчення багатьох аспектів життя нашої діаспори. Зокрема, це стосується й матеріалів на тему з історії преси української еміграції, яку на сторінках "УВ" відбито особливо помітно [1].

На шпальтах газети віднайдено 1502 публікації, які стосуються теми "Українська закордонна преса після Другої світової війни". Усі дописи, що побачили світ за 55 років існування часопису, за хронологією розмістимо в такій послідовності: 1940-ві роки — 209 дописів, 1950-ті — 545, 1960-ті — 184, 1970-ті — 159, 1980-ті — 200, 1990-ті — 192 дописи й за 5 місяців останнього року існування "УВ" (2000) надруковано ще 13 публікацій із цієї теми. Як бачимо, найбільша зацікавленість проблематикою преси припадає на 1940-ві та 1950-ті роки, тобто на той період [2], коли кількість періодичних видань, які виходили поза Україною, була найбільшою. Згодом — у 1960-х та 1970-х роках — число таких дописів в газеті відчутно

скорочується, що було спричинено насамперед зменшенням кількості часописів. Утім, матеріали на цю тему з'являлися в "УВ" регулярно, висвітлюючи різноманітні аспекти, що незаперечно підтверджує її актуальність для газети впродовж усього періоду виходу.

На шпальтах часопису, зокрема, зафіксовано відомості про такі періодичні видання: "Америка", "Анабазис", "Аннали УВАН у США", "Арка", "Біблос", "Богослов'я", "Бюлетень ЦК УРДП", "Веселка", "Віднова", "Вільне слово", "Вільна Україна", "Вісник", "Вісті", "Вісті українських інженерів", "Визвольний фронт", "Гарт", "Гомін України", "Горизонти", "Діалоги", "Дукля", "За правду про Україну", "За синім океаном", "Екран", "Канадійський ранок", "Канадійський фермер", "Київ", "Контакт", "Континент", "Літературно-науковий збірник", "Літаври", "Листи до приятелів", "Луна", "Мета", "Місія України", "Ми ще повернемося!", "Музейні вісті", "На слідах", "На чужині", "Народна воля", "Наукові записки" УВУ, "Наш клич", "Наша Батьківщина", "Наша культура", "Наше життя", "Наше слово", "Нові напрями", "Новий шлях", "Нотатник", "Нотатки мистецтва", "Обіжник", "Овид", "Орлик", "Промінь", "Рада", "Рідна церква",

"Рідна школа", "Світання", "Свобода", "Слово на сторожі", "Снятин", "Соняшник", "Сучасна Україна", "Сучасність", "Тризуб", "Україна", "Українець в Австралії", "Українська думка", "Українська літературна газета", "Українське життя", "Українське православне слово", "Український вісник", "Український голос", "Український історик", "Український кур'єр", "Український Прометей", "Український самостійник", "Український селянин", "Українці Америки за Київський патріархат", "Християнський голос", "Християнський шлях", "Хроніка", "Штурм", "Юні друзі" та багато ін. [3].

Усього ж ідеться про понад 150 назв циклоstileвих і друкованих часописів, різноманітні відомості про які знаходимо на сторінках "УВ". Водночас такий масив публікацій за цією темою дає змогу класифікувати пресу українського закордоння й за типами видань: молодіжна ("Молода Україна", "Юні друзі" тощо), студентська ("Горизонти" та ін.), літературна ("Новий обрій", "Українська літературна газета" тощо), мистецька ("Музейні вісті" та ін.), бібліографічна ("Біблос" та ін.), спортивна ("Гарт" та ін.), громадсько-політична ("Українські вісті", "Українська думка", "Українська трибуна" тощо), наукова ("Аннали УВАН у США", "Наукові записки" УВУ та ін.), ілюстрована ("Екран" та ін.), періодика фахових груп ("Обіжник" для лікарів та ін.), видання для дітей ("Веселка", "Соняшник" та ін.).

Окрім газет ("Українські вісті", "Неділя", "Національна трибуна" тощо), містилася й інформація про журнали ("Київ", "Наша культура", "Екран" та ін.), бюлетені (обіжники, кварталники) ("Ми ще повернемося!", "Бюлетень Фондації ім. І. Багряного", "Вісті з Мінесоти" тощо), річники-календарі ("Свободи", "Нового шляху", "Нашої культури" та ін.), додатки до основних видань ("Літературний зошит" тощо) та інші типи часописів. Водночас ідеться як про видання, що виходили у світ на лінотипі, так і про ті, що з'являлися друком. До слова, отакий поступ періодики — від лінотипних до друкованих, від черно-білих до кольорових часописів — допомагає з'ясувати шлях розвитку української еміграційної (діаспорної) преси поза Україною, зосібна етапи її існування в різних країнах світу.

Загалом же на сторінках "УВ" знаходимо відомості про українську пресу таких країн, як Австралія, Австрія, Англія, Аргентина, Бельгія, Бразилія, Італія, Канада, Німеччина, Польща, Словаччина, США, Франція та ін. Ось лише окремі приклади того, які саме видання репрезентують пресу кожної із цих країн: Австралія ("Рідна церква"), Австрія ("Звено"), Англія ("Наш клич"), Аргентина ("Рада"), Бельгія ("Вісті"), Бразилія ("Хлібороб"), Італія ("Богослов'я"), Канада ("Гомін України"), Німеччина ("Християнський голос"), Польща ("Наше слово"), Словаччина ("Дукля"), США ("Америка"), Франція ("Українське слово") тощо. Найбільшою кількістю часописів, про які йдеться на шпальтах газети, представлено Німеччину, США й Канаду.

Ця інформація про періодичні й неперіодичні видання, а саме її "географічна складова", слугує важливим допоміжним матеріалом і для створення карти

українських видавничих центрів, які діяли поза Україною після Другої світової війни до 2000 року включно. Адже навколо редакцій газет і журналів гуртувалися видавництва з відповідною друкарською базою, завдяки яким виходили у світ не лише часописи, а й книжкова та інша продукція, що, зі свого боку, матеріально уможливило випуск газетно-журнальної періодики. Такими центрами, зокрема, були Новий Ульм ("Українські вісті", "Наші позиції", "Ми ще повернемося!"), Мюнхен ("Українська трибуна", "Шлях перемоги", "Християнський голос"), Чикаго ("Українське життя", "Музейні вісті"), Детройт ("Українські вісті", "Снятин", "Вільна Україна"), Торонто ("Мета", "Новий шлях", "Гомін України"), Лондон ("Визвольний фронт", "Українська думка"), Ньюарк ("Свобода", "Сучасність"), Нью-Йорк ("Національна трибуна", "Тризуб"), Філадельфія ("Наше життя", "Київ", "Америка") та низка інших.

Отже, 1502 публікації "УВ" про пресу — це та значна кількість матеріалів, яка свідчить, що тему представлено у виданні доволі масштабно. Це дописи (інформаційні, аналітичні, художньо-публіцистичні), котрі містять відомості з історії заснування періодичних видань, опис їх змісту й проблематики, партійно-ідеологічної належності, імена редакторів і літературних працівників, інформацію щодо практики залучення коштів на пресовий фонд часописів, оповіді про фундаторів, благодійників, зустрічі з відомими особами еміграції в редакціях, події, влаштовані за ініціативою редакцій, відзначення ювілеїв періодичних видань, спогади працівників редакцій, огляд преси радянської України, відгуки на публікації в інших часописах, зокрема на статті іноземної преси щодо подій у країні й загалом щодо "українського питання", інформацію про діяльність журналістських організацій поза Україною та інші аспекти проблемно-тематичного виміру існування преси.

Автори "УВ" також присвячують публікації багатьом іншим типовим для еміграційної періодики питанням, зокрема діяльності Союзу українських журналістів, ролі преси у формуванні національної свідомості читачів в умовах чужини, свободі "слова, совісті і преси за залізною заслоною", відгукуються на матеріали інших видань (еміграційних — "Національна трибуна", "Сучасна Україна", радянських — "Известия"), постають на захист часописів, які певні кола намагалися "або закрити, або зробити своїм рупором" [4], порушують низку важливих проблем, що були актуальними для української закордонної преси після Другої світової війни.

Значну увагу в "УВ" приділено таборовій періодиці (включно з циклоstileвою), адже більшість еміграційних часописів, власне, як і сама газета, є представниками таборової (діпівської) преси. Прикладом цього можуть бути хоча б огляди таборових періодичних видань "За майбутнє", "Переселенець" або стаття відомого автора — письменника Леоніда Полтави "Циклоstileльна доба" про поліграфічні можливості в таборах Ді-Пі (англ. *Displaced Persons* — переміщені особи. — *Ред.*) [5].

На шпальтах "УВ" є відомості й про такі важливі в історії української закордонної журналістики події, як Перший товариський з'їзд українських журналістів [6], конференція головних редакторів українських друкованих часописів у Баварії [7], з'їзд українських журналістів і створення Союзу українських журналістів (1—2 червня 1946 р.) [8], а також оповіді про Об'єднаний фронт редакторів українських часописів [9], діяльність Світової федерації української католицької преси [10] та Секції журналісток при Світовій федерації українських жіночих організацій [11].

Окрім матеріалів, присвячених еміграційній періодиці на шпальтах "УВ", також знаходимо відгуки часопису на публікації радянської преси ("Радянська Україна", "Правда України", "Перець" тощо), а згодом і дописи про періодичні видання незалежної України ("Літературна Україна", "Вісті з України", "Україна", "Кримська світлиця", "Вечірній Київ", "Молодь України" тощо) та ін.

Окрема тема на сторінках газети — огляди самвидавчої періодици підрадянської України ("Вісник репресій в Україні", "Український вісник", "Хроніка", "Катедра" тощо). Передруковуючи з українського самвидаву документи, хроніку та статті, які стосувалися дисидентського руху в Україні, політичні маніфести й літературні твори політв'язнів (Л. Лук'яненко, В. Чорновола, В. Стуса, М. Гориня, П. Григоренка та ін.), редакція часопису ставила за мету щонайменше три завдання. Перше: виступаючи на захист дисидентського руху в Україні, підтримати зусилля українців на шляху до незалежності держави. Друге: поінформувати українського читача закордоном, а також керівництво найвпливовіших держав світу як про незалежницькі прагнення українців загалом, так і про правозахисний і дисидентський рух підрадянської України зокрема. І третє: морально й матеріально допомогти українцям, які перебували за ґратами. Той факт, що часопис регулярно подавав матеріали про самвидавчу пресу підрадянської України, свідчить про надважливість цієї теми на його сторінках.

Вартою уваги дослідників еміграційної періодици стане інформація про видавців газет і журналів. На шпальтах "УВ" йдеться про друковані органи багатьох партій та об'єднань, зокрема: Української національної ради ("Мета"), УРДП ("Наші позиції"), Українського братського союзу ("Народна воля"), Українського народного союзу ("Свобода"), Українського історичного товариства ("Український історик"), Церковної ради УАПЦ (соборноправної на чужині) ("Вісник"), Української селянської партії ("Нове село") та багатьох інших. Такі відомості щодо належності часописів певним діаспорним установам чи об'єднанням також сприяють повноті вивчення теми закордонної преси, додають важливі факти до історії окремих видань і водночас докладніше ознайомлюють із діяльністю організацій української діаспори.

Доволі зручним інструментом для орієнтації у великій кількості матеріалів із проблем преси є рубрики "УВ", зокрема такі: "Що пише українська еміграційна преса", "Із заокеанської преси" (рубрику за-

початковано в другій половині 1940-х рр., коли читачі газети, перебуваючи в таборах Ді-Пі, особливо цікавилися заокеанською періодикою США й Канади, куди планували перебраться), "Огляд преси", "Слідами часописів", "Про нас пишуть" тощо. Також творці "УВ" запропонували читачам рубрику "З нових видань" (згодом її назва трансформувалася в "Нові видання"), у дописах якої знаходимо, зокрема, відомості про "Листи до приятелів", "Хорс", "Пу-Гу", "Рідне слово", "Орлик" та інші газети й журнали. Цінність публікацій цієї рубрики полягає насамперед у тому, що вони фіксують дату виходу у світ першого числа певного видання, розкривають його ідейно-творче спрямування, містять інформацію про видавця й авторів, інколи адресу редакції, тобто йдеться про вкрай важливі для сучасного дослідника відомості. Це стосується й раритетних часописів, кількість виданих номерів яких вимірюється одним-двома (наприклад, видання Галицької карпатської українсько-руської спілки "Русалка") і згадки про які дійшли до нашого часу лише завдяки опису про них на сторінках "УВ".

Прикметно, що, окрім газет та журналів українською мовою, знаходимо на шпальтах газети також цікаву інформацію і про українські видання іншими мовами, які виходили в різних куточках світу. Приміром, відкриваємо для себе італомовний журнал *Ucraina*, англomовний кварталник *The Ukrainian Review* (Канада), англomовний тижневик *Ukrainian weekly* (США), англomовний журнал *Path* (Канада) та інші.

Редактори "УВ" пильно відстежували й матеріали чужомовної преси про Україну та оперативно повідомляли про них читачів. Ось приклади таких дописів: публікація "Звільнення України" (про редакційну статтю у *Washington Times*) [12] або огляд номера відомого журналу *National Geographic*, 38 сторінок якого присвячено Україні [13].

Щодо авторів, які найактивніше виявили себе у висвітленні теми преси, то насамперед варто назвати такі імена: Олексій Коновал, Павло Маляр, Анатоль Курдидик, Іван Дубинець, Віталій Бендер, Анатолій Лисий, Михайло Смик, Богдан Осадчук, Микола Підлісний, Юрій Нагорний, Юліян Мовчан, Олександр Скоп та ін.

Окрім цих авторів, зі сторінок часопису постає плеяда головних редакторів, які очолювали діаспорні видання й чий внесок у процес творення періодици, що виходила поза Україною, особливо вагомий. Серед них — Леонід Лиман (головний редактор "Нотатника"), Ігор Костецький (головний редактор журналу "Україна і світ"), Олексій Коновал (головний редактор "Бюлетеня Фундації ім. І. Багряного"), Петро Волиняк (головний редактор журналу "Нові дні"), Олег Підгайний (головний редактор торонтського часопису *New Review*) та інші яскраві особистості, відомості про яких зі сторінок "УВ" стануть у пригоді сучасним дослідникам теми "Персоналії української закордонної журналістики".

Одне з найпомітніших місць у цьому ряду належить довголітньому редакторові газети Іванові Багряному. На особливу увагу, зокрема, заслуговує цикл його статей, які стосуються безпосередньо "УВ".

Йдеться насамперед про такі матеріали: "На варті" (Ч. 42. — 20 липня 1947 р.), "Великий іспит" (Ч. 39. — 14 травня 1950 р.), "Проба вартостей" (3 нагоди 500-го числа "УВ") (Ч. 35. — 29 квітня 1951 р.), "Наша преса" (Ч. 22. — 6 березня 1955 р.), "Зброя першої лінії" (Ч. 14. — 23 лютого 1956 р.) тощо.

Перша з циклу наведених статей — "На варті" — написана в липні 1947 р. із нагоди виходу у світ сотого номера часопису. "Роблячи підсумки в цьому сотому числі та спираючись на всі 99 попередніх, перевіряючи себе, хочемо ось тут ствердити найбільш засадниче для нас у всій нашій роботі, а саме — на варті чиїх же інтересів ми стояли?" — зазначав Багрянний. І сам подавав вичерпну відповідь на це, по суті, риторичне (якщо брати до уваги ті умови та з чиїх вуст прозвучали ці слова) запитання: "І ось тепер, переглянувши всі сто чисел як документ тяжкої і напруженої праці багатьох і багатьох людей, ми можемо з гордістю сказати: "Ми весь час стояли на варті інтересів українського народу" [14].

Тема служіння "УВ" інтересам незалежної України знаходить продовження і в статті "Великий іспит", яка окреслює черговий важливий етап в історії видання. Написана вона у травні 1950 р. (до виходу у світ 400-го числа) — у важкий для існування всієї преси української еміграції період, коли після грошової реформи в Німеччині значна частина передплатників української періодики вже реемігрувала до заокеанських країн, де створила нові видання в нових умовах, і більшість часописів у Німеччині змушені були припинити вихід. Газета "УВ" вистояла і продовжила — на момент написання статті — уже шостий рік виходу у світ (причому тривалий час вона з'являлася друком двічі на тиждень). Цей факт не міг не викликати подиву й пошани.

Важливо, що саме в цій статті Іван Багрянний уперше зауважує про те, завдяки чому і хто саме спричинився до тривалого існування часопису: "Скільки ще ця газета витримає — невідомо, але напевно витримає ще довго, бо спирається на найбільший капітал, який тільки може бути, — на людину — на українську людину нової формації", що виросла й загартувалася в більшовицькому пеклі й у своїй масі, за словами автора, становила нову українську політичну еміграцію, хоч і розпорощену по світах, але об'єднану великою спільною ідеєю. "УВ" були її газетою, тим могутнім ґрунтом, на якому можна міцно стояти.

Часопис продовжував виходити у найтяжчих і "найбезвиглядніших умовах поневірянь", без засобів і фінансових можливостей, лише завдяки колосальному напруженню волі й пера бездомних вигнанців та завдяки підтримці читачів, таких самих вигнанців. Саме цю реальність Іван Багрянний називає "великим іспитом", стверджуючи: "Якщо взяти до уваги, що газета — це зброя в боротьбі, то намагання утримати її в постійній дії за таких ось можливостей протягом років і на високому рівні — це і є великий іспит". Іспит на любов до своєї Батьківщини! [15].

Вихід у світ кожного ювілейного числа "УВ" для Івана Багряного — чи то головного редактора газети, чи просто ідейного натхненника — це ще один

інформаційний привід, ще одна нагода, щоб сказати слово про видання, його призначення, ідею його існування й ідею середовища, яке гуртувалося навколо нього. Він використовує таку можливість й у "Пробі вартостей", яку написано у квітні 1951 р. "з нагоди 500-го числа "Українських вістей".

"УВ" були не тільки виданням, що регулярно з'являлося друком, а й трибуною конкретного середовища, яке очолював та об'єднував саме Іван Багрянний. Довгочасність існування середовища водночас забезпечила й тривалість виходу у світ часопису. Автор "Проби вартостей" нагадує про те, що було багато газет на еміграції (в Німеччині), що всі вони "зродилися в однакових умовах", а окремі з них мали навіть вельми "добрі умови", бо їх фінансово підтримували міцні організації, що мали за собою двадцятип'ятирічний стаж, але, попри це, всі ті видання, за словами Багряного, "позавалювалися" і перестали існувати за незначний час. Лише "УВ", газета, що з низки об'єктивних причин була в найтяжчих обставинах, тримається й досі та, висловлював віру Багрянний, триматиметься й надалі.

Ця віра справдилася — як відомо, часопис проіснував аж 55 років; хоча в це важко повірити, особливо беручи до уваги початки його історії, які сягають періоду жорстокої репатріації "у роки полювання на колишніх "радянських громадян", утікачів від Сталіна, як на міжнародних злочинців". Усе це створювало нестерпні умови не тільки для праці, а й для життя взагалі [16].

Українська політична еміграція засвідчила незламну волю до боротьби. Доказом цього, знярядям протистояння з ворогом — змагу за наше майбутнє, за самостійну незалежну державу Іван Багрянний вважає "УВ" — "трибуну найпередовішої частини з-підрадянської еміграції", "джерело віри в наше національне майбутнє" [17].

Варто наголосити на колосальному значенні віри письменника в українську національну ідею, в силу друкованого слова рідною мовою загалом, а на чужині особливо. У статті "Наша преса", що її написано в березні 1955-го, Іван Багрянний зазначає: "Наш рух тримається на безприкладному патріотизмі та безоглядній вірності своєму народові. Тому він такий міцний, тому він такий потужний". Найкращою ілюстрацією цього, на думку автора, може бути "наша преса". Прикметно, що саме в цій статті, віддаючи належне "УВ" як "першому й головному органу", письменник, розширюючи коло періодичних видань середовища, зазначає й про інші часописи, а саме: "Український Прометей" (США), центральний орган УРДП "Наші позиції" (Німеччина), журнал "Штурм" (Німеччина, згодом — США), "орган міжнаціонального революційно-демократичного руху" — російськомовну газету "Освобождение", "Літературний зошит" (Німеччина), а також "Український революційний демократ" (Канада).

Ця преса, що, за словами Івана Багряного, народжена під дамокловим мечем репатріації, не тільки вистояла та вціліла, а й "виявила блискучу здібність рости й розвиватися". На доведення цієї думки пись-

менник наводить промовистий факт: за десять років існування "УВ" — існування в умовах еміграції! — загальним накладом вийшло понад вісім мільйонів примірників цього видання. Це єдиний часопис із заснованих після Другої світової війни, який упродовж значної кількості років виходив друком не раз, а двічі на тиждень.

У лютому 1956-го побачило світ 1000-не число газети. Рефлексіями на цю подію Іван Багряний відгукнувся статтею "Зброя першої лінії", де окреслив "УВ" як "трибуну з-підсовєтської української еміграції", "могутню політичну зброю", мета і призначення якої — розвінчання правди про імперію СРСР, зміни на теренах Східної Європи на користь вільних і незалежних держав, визволення України з-під радянської кормиги. А головне, зазначає автор, що ці "національні і політичні аспірації еміграції" співзвучні з "прагненнями і стремліннями нашого народу на Батьківщині".

Цей "укрвістівський" цикл статей, до якого цілком логічно можна долучити листи та виступи, в яких Іван Багряний зазначає про долю часопису, становить вагомий внесок як до його історіографії, так і до історії всього журналістського руху, містить відповіді на низку запитань, що постають чи поставатимуть перед дослідниками української еміграційної преси після Другої світової війни. Наголошуючи на особливостях газети "УВ", подаючи цікаві подробиці з її буття, зокрема про співробітників та найважливіші віхи існування, автор водночас вказує на ті типологічні риси, які спільнять це видання з іншими часописами, що виходили у світ поза Україною в той час.

Ось чому ці статті посіли особне місце не лише в історії "УВ", а й загалом в історії журналістики українського закордоння. На підставі вже хоча б одних публікацій Багряного можемо зробити висновок про його особливий внесок до цієї царини. Призначення української журналістики на Заході, "визвольна функція" якої була вкрай важливою у той період існування еміграції, перед якою стояло завдання здобуття, а згодом і розбудови Української незалежної держави, — на цих та інших актуальних проблемах робив наголос відомий письменник і головний редактор у дописах на тему української періодичної преси.

Утім, вже перші випуски "УВ", які вийшли у світ у Німеччині в середині 1940-х, засвідчили, що матеріали на тему еміграційної преси на сторінках часопису мають велике значення. Це статті, замітки, відгуки, виступи, огляди, які стосуються багатоаспектної проблематики газет і журналів післявоєнної доби, від середини 1940-х — до початку 2000-х років, тобто охоплюють, вважає, увесь період існування видання. Таким чином, понад півтори тисячі публікацій цієї тематики, які ми розшукали на сторінках газети, формують вагому спадщину для тих, хто досліджуватиме українську закордонну періодику як частину загальної теми — історії української еміграції, стануть одним з основних джерел для її вивчення.

Допоміжними на цьому дослідницькому шляху можуть бути оглядові матеріали, які додають важливі деталі до теми історії української преси на еміграції. У цьому контексті варті уваги, приміром, такі статті: "Українська преса в Канаді" (Ч. 47. — 19 червня 1958 р.), "Дещо про нашу пресу" І. Дмитріва (Ч. 49. — 5 червня

1955 р.), "П'ять років еміграційної преси (Спроба огляду діяльності української еміграції на газетному відтинку за 1945—1950 роки)" Анатолія Курдидика (Ч. 6. — 18 січня 1951 р.) та ін.

"УВ" на сьогодні залишаються одним із небагатьох джерел про діяльність журналістських організацій та існування редакцій української періодики, відомості про які стануть міцним фундаментом для створення реєстру українських видань поза Україною, а також сприятимуть їх дослідженню, зокрема у хронологічному, географічному, проблемно-тематичному та інших вимірах.

Список використаної літератури

1. Дзюба І. Енциклопедія українського опору // Козак С. "Українські вісті" в Європі й Америці (1945—2000) : бібліогр. покажч. змісту газети "Українські вісті" : у 2-х т. / Сергій Козак. — Київ : Літературна Україна : Ярослав Вал, 2010. — Т. 1. — С. 3—10.
2. Історія української діаспори на сторінках часопису "Українські вісті" (Німеччина, 1945 — США, 2000) : систематичний покажч. змісту : у 3-х т. / Сергій Козак. — Київ : Літ. Україна книжкова, Укр. вид. спілка ім. І. Багряного, 2017. — Т. 1. — 656 с.
3. Козак Сергій. Раритети української діаспори : у 4-х т. — Київ : Ярослав Вал, 2016. — Т. 1 : "Українські вісті" (Німеччина : 1945—1967). — 592 с.; Т. 2 : "Українські вісті" (Німеччина — США: 1968—2000). — 560 с.
4. Багряний І. Примітив свиснув / І. Багряний // Укр. вісті. — 1948. — Ч. 16. — 21 лют.
5. Полтава Л. Циклостильна доба / Л. Полтава // Укр. вісті. — 1946. — Ч. 16. — 9 трав.
6. Ухвали першого товариського з'їзду українських журналістів // Укр. вісті. — 1946. — Ч. 9. — 10 берез.
7. Постанова // Укр. вісті. — 1946. — Ч. 15. — 2 трав.
8. З'їзд українських журналістів // Укр. вісті. — 1946. — Ч. 20. — 6 черв.
9. Об'єднаний фронт редакторів // Укр. вісті. — 1946. — Ч. 14. — 21 квіт.
10. Доктор М. Мидловський в Європі // Укр. вісті. — 1959. — Ч. 62. — 2 серп.
11. Секція журналісток при Світовій федерації українських жіночих організацій // Укр. вісті. — 1962. — Ч. 20. — 13 трав.
12. Редакційна стаття у "Washington Times" // Укр. вісті. — 1984. — Ч. 38. — 14 жовт.
13. "National Geographic" на Україні // Укр. вісті. — 1987. — Ч. 27. — 5 лип.
14. Багряний Іван. На варті / Іван Багряний // Укр. вісті. — 1947. — Ч. 42. — 20 лип.
15. Багряний Іван. Великий іспит / Іван Багряний // Укр. вісті. — 1950. — Ч. 39. — 14 трав.
16. Багряний Іван. Проба вартостей / Іван Багряний // Укр. вісті. — 1951. — Ч. 35. — 29 квіт.
17. Багряний Іван. Проба вартостей (3 нагоди 500-го числа "Українських вістей") / Іван Багряний // 55 років: боротьба, правда, гідність і — перемога! / упоряд. С. Козак. — Київ : Літературна Україна, 2014. — С. 36—37.

В статтє на основе анализа публикаций газеты "Українські вісті" (1945—2000 гг., Германия, США) рассмотрена тема газетных и журнальных изданий украинской диаспоры за период 1945—2000 гг.

The article observed the topic of the press of the Ukrainian diaspora according to publication of the "Ukrainian News" (1945—2000, Germany, USA).

Надійшла до редакції 11 червня 2018 року